

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

nr. 2. juni 2015 23. årgang

ISSN 1901-5720

Københavns Lettiske Kor sang i Landstings salen på Christiansborg

Indhold

Farvel til Letland	3
Årsberetning 2014-2015	7
Indtryk fra Cēsis	16
Demokratifestival i Cesis	19
Besøg af elever fra Talsi	20
Rite Nyt	25
Besøg fra Nereta	29
Nyt fra Latvian Institute	33
Præsidentvalg i Letland	40
Bestyrelsen	44
Foreningen....	45
Nyttige adresser	46
KALENDER	47

Bemærk at ved tilmelding til arrangementer i forbindelse med ambassaden er reglerne blevet meget strengere. Man skal tilmelde sig skriftligt med navn og møde i god tid af hensyn til sikkerhedsforanstaltninger. Er man ikke tilmeldt, bliver man ikke lukket ind.

Forsidefoto: Anda Dyrland-Parbst

Deadline for næste nummer er 1. september 2015

Farvel til Letland

Ambassadør Per Carlsen

Formanden og redaktøren har bedt mig skrive en artikel, da jeg i sommer forlader Letland og går på pension, og de har stillet en række spørgsmål, som jeg vil søge at besvare.

For det første tilfældighederne, der kommer til at bestemme ens karriere. Jeg er født på Frederiksberg og havde en udmærket opvækst. Da jeg skulle i gymnasiet, kunne man som tredje sprog vælge mellem fransk og russisk.

Jeg syntes russisk lød anderledes og valgte det. Her fik jeg en meget inspirerende lærer, Georg Sarauw, der var født i Sibirien og havde oversat flere russiske forfattere. Min interesse blev vakt. Da jeg forlod gymnasiet spurgte Sarauw, hvad jeg nu skulle. Jeg skulle være soldat, for at få tid til at finde ud af, hvad jeg ville læse. Så fortalte han, at der var noget, der hed Forsvarets Sprogskole, hvor man kunne lære mere russisk. Jeg søgte og kom ind. Efter 2 år var det jo så naturligt at læse russisk sammen med historie på Universitetet. 5 år senere var det igen naturligt at blive gymnasielærer, men her kneb det med at bide sig fast, p.g.a. manglende stillinger i russisk. Jeg så et opslag til udenrigsministeriet og søgte ind med henblik på en tur til Moskva, og så tilbage til undervisning. Sådan gik det ikke.

Efter 3 mindre spændende år i udenrigsministeriet lykkedes det, og jeg blev ambassadesekretær i Moskva fra 1982-85. En meget spændende tid begyndende med Brezhnev-tidens gamle mænd og sluttende med Gorbachev og Sovjetunionens opbrud. Min interesse var vakt, og da Berlinmuren brød ned og Sovjetunionen faldt sammen viste der sig nye muligheder, hvor selv lille Danmark kunne gøre en forskel i Baltikum, og jeg fik ti gode år med Uffe Ellemann som udenrigsminister og siden 5 med Hans Hækkerup som forsvarsminister, hvor det gik frem og tilbage over Østersøen. Jeg har beskrevet denne tid i jubilæumsnummeret og skal ikke gentage det her. Fra 2005 til 2010 var jeg ambassadør i Moskva - også en spændende tid, der først gik med bedring af det bilaterale forhold, genbegravelse af prinsesse Dagmar og præsident Medvedjevs besøg i Danmark, men også med de første tegn på den nye Øst-Vest-konflikt ved det russiske angreb på Georgien, et forvarsel om anneksionen af Krim og krigen mod Ukraine.

For fem år siden kom jeg så til Letland midt i den økonomiske krise, der havde betydet stor arbejdsløshed og nedskæringer både i det offentlige og private. Premierminister Dombrovskis gennemførte en hård nedskæringspolitik – og folk fandt sig i det, men det gjorde også, at mange unge mennesker uden arbejde søgte til udlandet. Og selv om man kan sige, at Letland nu er ude af den økonomiske krise, er forskellene mellem rig og fattig, by og land meget store. Der er sociale problemer, som det er svært at komme ud af. Man har behov for reformer af sygehusvæsenet og uddannelserne, men resurserne mangler. Og hvordan skal man få råd til at lokke de unge mennesker tilbage igen?

Og dertil kommer nu Ukrainekrigen. Det er klart, at krigen lige uden for landets dør har fået letterne til at tænke dels på deres østgrænse, dels på den 30% af befolkningen, der er russisksprogede. Og her er det tydeligt, at den igangværen-

de integrering er gået i stå. Langt de fleste russere i Letland har ikke noget ønske om at lave oprør eller tilslutte sig Rusland. Men de ser russisk TV og får dermed den russiske propaganda, og finder det naturligt at "Krim er kommet hjem". Danmark prøver sammen med de andre nordiske lande at etablere en platform, som uafhængige russiske TV-kanaler vil kunne trække på. Det er et godt initiativ, men også vanskeligt, at ændre folks TV-vaner. Den økonomiske krise i Rusland betyder også færre russiske turister, og færre opkøbere af russiske ejendomme. Det er noget, de nationale letter ikke har noget imod, men det gør, at den økonomiske udvikling går langsommere.

Letland har på det seneste haft nogle store initiativer. Riga var kulturhovedstad i 2014 og gjorde det godt. Man fik vist sin gamle hovedstad for mange turister, og håber at nogle vender tilbage. Letland har nu for første gang formandskabet i EU og gør det godt. Det organisatoriske fungerer perfekt, men desværre kører mange politikere direkte fra lufthavnen til mødelokalerne, og får intet set af det smukke land. Der er stadig for få danskere, der har fundet vej til Letland. Det er helt normalt, at der er flere svenskere, da båden fra Stockholm lægger til i Riga. Men det er ikke indlysende, hvorfor der er flere nordmænd og finner.

Jeg håber i mit otium stadig at kunne holde forbindelsen til mine baltiske venner. Jeg har fået en arbejdsplads hos Baltic Development Forum, og regner med at blive medlem af jeres forening, Ruslandsforeningen og Netværk Østersøen. Der er jo stadig en masse vi kan gøre sammen, og nu skal jeg så prøve det fra frivillig-siden. Ikke mindst er vi jo ikke kommet i mål med energibesparelser, alternativ energi og skabe energilinks mellem landene, så de bliver mere uafhængige af Ruslands energi. Det er et langsigtet projekt, men med EU's nye energiplan er der nu muligheder. Og så må vi jo ikke glemme Rusland. Det er formentligt det

vanskeligste men også vigtigste projekt at holde kommunikationen med de russiske NGO'er åben. Så jeg regner ikke med at komme til at kede mig.

Ambassadør Per Carlsen

Tidligere Præsident Valdis Zatlers og Ambassadør Per Carlsen

Malekursus på Rite Højskole

Malekursus i uge 33 fra mandag den 10. august til fredag den 14. august. En uge hvor øvede amatør kunstnere får mulighed for at mødes og inspirere hinanden. En del letter er allerede tilmeldt, så hvis du har lyst til at deltage og vil betale for en flybillet, så kom og vær med. Du kan sove og bo billigt på skolen i dejlige omgivelser. En af dagene tager vi på ekskursion til Daugavpils og besøger det nye Mark Rothko Museum. Ring til Niels Bendix 40312345 eller mail til lis.hazel.nielsen@skolekom.dk

Årsberetning 2014-2015

aflagt ved generalforsamlingen 23. Marts 2015 af formanden Kirsten Gjaldbæk.

Velkommen til de fremmødte

Tak til bestyrelsen for dens store indsats og engagement. Vi har hver vores interesseområder og kompetencer, og det er en stor fordel, fordi vi derved kan dække så mange forskellige områder under vores formålsbeskrivelser.

Medlemstal:

71 medlemskaber (heraf 13 husstandsmedlemmer)

Der mangler indbetaling af 2015 kontingent fra 7 pensionister, 7 enkeltpersoner, 1 husstand, 1 organisation/kirke.

Det har igen været et aktivt år i Foreningen Danmark-Letland.

Medlemmerne kan i høj grad følge med i, hvad der sker, ved at læse vores **blad**, hvor vi prøver at referere både fra begivenheder her i Danmark og fra, hvad vi deltager i udenlands, og så ikke mindst også at komme med informationer om, hvad der sker i Letland.

Arrangementer:

2.-3. Juni 2014 Østersø-NGO-Forum i Turku

14. Juni 2014 var der kransenedlæggelse ved Monumentet på Vestre Kirkegård, fra foreningen deltog bl.a. Jytte Helio, som også var med til at læse digte op, som knyttede sig til lettiske traditioner.

I juni 2014 var vi med til en meget vellykket Jani-fest (planlagt af "Event-komiteen) afholdt ude på Holmen på DDS-Spejdercenter med gode udenomsarealer.

16.-23.juli Spejderlejr i Elksni I år (2014) deltog der 4 spejdere i alderen 20-24 år fra Roskilde i afviklingen af lejren. Rudite Urbacane, som ejer området hvor lejrpladsen er, har

i mange år været spejder, også på topplan, og har i mange år afviklet en spejderlejr på området. For 2 år siden mente hun imidlertid, at der ikke længere var grundlag for at blive ved med at holde denne lejr. Der blev stadig færre spejdere i området og det blev sværere at gennemføre lejren som en spejderlejr, da spejderfærdighederne ikke længere fandtes hos børnene. Vi fik dog overtalt Rudite til at gennemføre en lejr, som så skulle have deltagelse af danske spejdere. Og nu er det så blevet til lejr nr. 3.

Vi får senere i aften en beretning fra 2014-lejren fra de tilstedeværende deltagere: Sommerens lejr bød på bl.a. bygning af en rafte sti over et vådområde, en heldagstur i bus til en meget spændende park, som er under opbygning i nærheden af Plavinas, overnatning i en hølade, sno-brødsbagning og øvrige spejderaktiviteter. Lettiske børn er efterhånden rigtig gode til at tale engelsk og de er meget begejstrede for at vise hvad de kan, især overfor de danske spejdere.

Lejren fik tilskud fra Sct. Georgs Gilderne, Lions Club og Y's - Men i København. De danske deltagere betalte hver 500 kr. og Viesite kommune sponserede hele lejrens forplejning.

23. August deltog vi med en stand og en koncert i Mangfoldighedsdagene, som Københavns Kommune arrangerer. De var igen placeret på Prags Boulevard på Amager, men hed nu "Smag verden". Det gik bedre end sidste år og der var fin lettisk optræden. Overskuddet fra striksalg gav 1000 kr. til foreningen.

21.oktober havde ambassadør Kaspars Ozolins igen inviteret til medlemsmøde på ambassaden. Det var hyggeligt, men desværre var der ikke så mange deltagere, som vi havde håbet. Vi fik en grundig introduktion til indholdet af det kommende lettiske EU-formandskab og også en diskussion om dagens politik i Letland, set i lyset af, hvad der sker i Østeuropa.

Fra den 25. Oktober var der på Københavns Rådhus en Heraldikudstilling, hvor også Letland var smukt repræsenteret.

16. november blev der afholdt en vellykket Nationaldagsfest i KILDEN, igen var det Eventkomiteen, der havde planlægningsansvaret. Vores hovedansvarlige i den komite er Anda, og selvom hun nu er på barselsorlov, trækker hun stadig et stort læs der.

18. november ved det Lettiske Monument, her var bl.a. Niels og Lis, Virginia Kazeks og søn, Livija og Anita Rand-Jørgensen til stede. Der var i alt 12 deltagere. Det er ambassaden, der står for det hele ved denne højtidelighed.

13. januar havde Østersø-NGO-Netværket inviteret ambassadør Kaspars Ozolins til at holde en orienterede aften om Letlands EU-formandskab. Der var en del af vore medlemmer tilstede, og vi fik en grundig orientering, med mange teknikaliteter, og der var pæn spørgelyst.

28. januar kunne vi igen i KILDEN byde velkommen til en festlig aften, Rikke Helms fortalte om sit liv og kom også ind på sine vurderinger af, hvad der politisk sker for tiden i den østlige side af Europa.

11. februar var vi af ambassaden indbudt til en rundvisning i Europahuset til den udstilling af lettiske vanter, som hænger der nu. Det var meget interessant, og vi fik lov at få en del af teksten fra rundvisningen til brug i vores sidste nummer af bladet. Vi nåede også lige at mærke snerten af terrorfrygten i København, idet kun forud tilmeldte og godkendte personer kunne få lov at komme ind gennem sikkerhedsslusen. Så fremover må vi regne med, at hvis der skrives **Tilmelding nødvendig**, ja så er det nødvendigt.

10. marts holdt Østersø-NGO-Netværket årsmøde i Filips kirkens menighedslokaler på Amager. Forud for selve årsmødet var der et foredrag ved Direktør Flemming Stender fra Baltic Development Forum, hvor han fortalte om de forskellige samarbejder, der finder sted over Østersøen.

Samarbejdspartnere

Vi har rigtig mange forskellige samarbejdspartnere, hvilket betyder, at vi kan repræsentere forbindelsen til Letland på mange niveauer og vi kan deltage i interessante arrangementer, som vi ikke ville kunne magte at arrangere alene.

Letlands ambassade og ambassadøren er en fast partner i en del sammenhænge, vi er med ved mindedagene ved Monumentet på Vestre Kirkegård, både den 14. Juni og den 18. November, og ambassaden er også med i **Eventkomiteen**, hvor Anda og Gita repræsenterer denne forening.

Den danske ambassade i Riga er en god kontakt. Ambassadør Per Carlsen sender hyppigt informationer og billeder, når der sker noget, som kunne interessere os, det ses af og til i bladet.

Det Danske Kulturinstitut sender os regelmæssigt informationer og invitationer.

Københavns kommune har hidtil hvert år afholdt Internationale Dage, eller som de hed i 2014 "Smag Verden", hvor vi har deltaget med en stand, der præsenterer Letland. Desuden inviterer Kbh. Kommune os jævnligt til forskellige integrations- og oplysningsarrangementer. Vi har lige fået besked på, at man i 2015 ikke forventer at holde Smag Verden arrangement, men vi vil blive inviteret til andre kommende arrangementer.

Rite Højskole er en god ven! Der er en del person-overlap mellem vores forening og højskolens støttekreds. Vi kan få

friske meldinger om, hvordan det egentlig står til ude på landet i Letland. Og vi har jo også været partnere i forskellige projekter. Seniorprojektet er afsluttet og godkendt i EU. Seniorer begrebet på Fyn i Odense havde nu udviklet sig så meget, at sidst i april 2014 havde de fire første seniorer arrangeret en tur med 18 seniorer, hvor de ville vise dem Letland og de skulle bl.a. bo på Rite højskole.

Vi er medlem hos **KUKS** (Komiteen for Udlandsforeningers Kulturelle Samvirke) og var i oktober inviteret til en udstilling om Heraldik, der åbnede 24. Oktober, og derefter var til at se i Rådhushallen den følgende uge. Vi ser frem til, at 2015 bliver der nok den store KUKS-Food-Festival i Rådhushallen i oktober.

Som det tit er fremgået af Bladet, er vi også en del af **Østersø NGO Netværket**, et netværk for foreninger i alle Østersørådets lande, med underafdelinger i hvert land. Den danske afdeling består af ca 40 danske foreninger, og har tidligere kaldt sig DANFØ, men bruger nu betegnelsen Østersø NGO Netværk, Danmark. Peter Fjerring, Niels Bendix og Kirsten Gjaldbæk deltog i Østersø NGO FORUM i Turku, og i bladet har man kunnet se beretninger om aktiviteterne der. Desuden arrangerer netværket forskellige oplysende arrangementer om landene og udviklingen i Østersøområdet, hvor vore medlemmer også kan deltage. Vores forening står på **Baltic Development Forums** liste over folk, der bliver indbudt til deres lokale arrangementer her i København, og det giver kontakter og informationer, når vi deltager i diverse receptioner hos denne organisation. Direktør Hans Brask fratrådte i sommeren 2014, hvor Kirsten Gjaldbæk også deltog i afskedsreceptionen for ham, som repræsentant for vores forening. Vi ser meget frem til at se ham igen, når han i August 2015 afløser Per Carlsen som ambassadør i Riga. Kirsten Gjaldbæk har som repræsentant fra BS NGO Netværket været på besøg hos den nye direktør for Baltic Development Forum, Flemming Stender, der viste stor interesse for Foreningen Danmark-Letland.

Foreningen NORDEN, både Københavns afdelingen og

Vestegnens afdeling har været inviteret med, når vi laver arrangementer, og det har været en god måde at få flere interesserede deltagere på.

Vi får indbydelser og orienteringer fra **Galleri Gl. Lejre** om kontakterne med Mark Rothko centeret i Daugavpils og om lettiske kunstneres udstillinger her i Danmark.

Samarbejdet med Østeuropagruppen i **Det danske Spejderkorps**, er nu også en fast del af vores arbejde. Efter nu at have gennemført 2 lejre er den lettiske spejderleder Rudite i Elksni helt overbevist om, at der igen skal afholdes spejderlejre. For 2015 er der nu 9 danske spejdere, som er interesseret i lejren. Finn Jessen fra Det Danske Spejderkorps, Roskilde er leder af "den danske del" af lejren og er i gang med at planlægge lejrens forløb sammen med Rudite.

"The International Student City of Copenhagen" er en ny organisation, der bl.a. planlægger at få bygget et Baltisk Hus hvor studerende kan bo under deres ophold i København.

Vi er blevet inviteret med til det første orienterende møde om disse planer her i denne uge, og vender tilbage, hvis det fører til noget.

Arbejdsopgaver

Som forening bruges vi også stadig til det, der bedst kan kaldes rådgivning om alt muligt, især via hjemmesiden kommer der jævnlige spørgsmål, der hører hjemme i den mere turistprægede afdeling.

Kirsten Gjaldbæk har holdt forberedende foredrag for grupper, der skulle rejse rundt i Letland, og det er jo en fornøjelse, når tilhørere er så motiverede. Vi tilbyder gratis foredrag til medlemmer, så det har givet enkelte nye medlemmer, når de finder ud af, at det er billigere end at skulle honorere foredragsholderen. Et andet eksempel på rejserådgivning (og under ingen omstændigheder arrangør!) er den tekniske ekskursion, som 16 ingeniører fra Rambølls afdeling i Power ville på i oktober 2014, og hvor vi i kraft af vores netværk kunne give dem adresser og oplysninger og kontakter, som de så selv kunne arrangere ud fra.

Vi bliver jævnligt inviteret til ferniseringer og receptioner, og her er Jytte eller Aase altid parat til at stille op, hvis ikke formanden kan få det til at passe ind.

Som det vil fremgå af dette, er det et bredspektret virke, der udfoldes i foreningen. Vi håber, at mange medlemmer vil føle sig inviterede og inspirerede af de overvejelser og informationer, som vi fra bestyrelsen videresender. Vi ser også meget gerne opfordringer og ideer fra medlemmerne til nye eller andre aktiviteter.

Vi prøver at få så meget som muligt i Bladet, men der vil også være mere at hente om aktuelle ting, invitationer fra andre aktører, på vores hjemmeside, som Anda bestyrer, og på den mailingliste med 46 adresser, som Jytte nu tager hånd om. Så hvis I har mulighed for at benytte disse medier, så meld jer til mailinglisten eller kig jævnligt på hjemmesiden.

Kirsten Gjaldbæk

Fra foreningens generalforsamling, den unge mand med computeren er Malik, som fortalte og viste billeder fra spejderlejren i Letland.

Foreningen Danmark-Letland

Driftsregnskab 1/1-31/12-2014

		2013
Indtægter:		
Kontingenter	18.950	17.800
Bidrag til foreningen	300	575
International Dag	1.000	600
Møder og arr.	2.348	1.343
Tilskud og indbetalinger til Spejderlej (note 3)	8.840	14.600
Indtægter i alt	29.438	34.918
Udgifter:		
Kontorholdingsgebyrer	1.151	874
Porto	5.170	3.848
Trykning af blad	7.247	7.795
Telefon	2.400	2.400
Gaver	-	478
Rite Højskole + Galleri Lejre	175	275
Generalforsamlingen + øvrige møder	2.233	1.079
Aktivteter:		
Spejderlej (note 3)	8.333	14.600
Udgifter i alt	26.709	31.469
Årets resultat	2.729	3.429

Status pr. 31/12-2014

Aktiver:

Girokonto, Danske Bank konto 1551-0773054	46.556	
Kassebeholdning	574	
Aktiver i alt		47.130

Passiver:

Gæld:		
Forudbetalt kontingent for 2015	4.850	
Forudbetalt Sol. Georgs Gildeme (vandprojekt)	3.689	
Kreditor	1.740	
Henriks gave - Note 1	9.014	
Event komiteen - Note 2	5.547	
Gæld i alt		24.840
Egenkapital:		
Overført fra sidste år	19.561	
Årets resultat	2.729	
Egenkapital i alt		22.290
Passiver i alt		47.130

Foreningen Danmark-Letland

Noter til regnskabet 2014

1. Henriks gæve

Saldo 1/1-2014 9.014

Gæve fra Henrik Ahlefeldt-Møllerup, som bestyrelsen for Foreningen Danmark-Letland administrerer og er til brug for NGOarbejde i Letland.

2. Event komiteen

Saldo 1/1-2014 5.781
Indgået i året 2.736
Afholdte udgifter, JAN1-fest (2.960)
Ny beholdning 31/12-2014 5.547

Pengene tilhører Eventkomiteen, der består af repræsentanter fra Foreningen Danmark-Letland, Dansk-Letland forening såvel som Letlands Ambassade og frivillige herboende letter, og som organiserer JAN1 og fejring af 18/11. Er i depot hos Foreningen Danmark-Letland.

3. Spejderlej i Letland

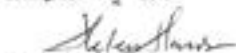
Tilskud		
Sct. Georgs Gildeme, Roskilde	3.000	
Lions Club	3.000	
Y-Men København	500	
Indsamlet vifgeneralforsamlingen	340	
Deltagerbetaling, danske deltagere	<u>2.000</u>	
Flybilletter		3.196
Transport i Letland		1.651
Materialer		1.439
Busudflugt for hele lejren		1.550
Forberedelsesmøde og øvrig forplejning		<u>537</u>
Overskud som overføres til næste års spejderlej		507

Søborg, den 31/12 2015.

Kasserer: Aase Lundbye

Blagene og bogføringer er stikprøvevis gennemgået og er sammen med beholdningerne fundet til stede og i orden.

Søborg, den 31/12 2015.

Revisor: Hellen Hansen

Ved generalforsamlingen blev bestyrelsen genvalgt, og forøget med en ny suppleant, Anita Vogelius. Straks efter mødet konstituerede bestyrelsen sig med Kirsten Gjaldbæk som formand.

LN

Bymiljø i Cēsis, der ikke bare er en nytænkende kommune – det er også en rigtig hyggelig by.

Foto: Peter Fjerring.

Indtryk fra Cēsis

En by sætter turbo på udviklingen

Vi kender det også fra Danmark. At det ikke altid er hovedstaden, man skal besøge for at opleve en dynamisk byudvikling. Sådan er det også i Letland, hvor provinsbyen Cēsis sætter turbo på arbejdet med skabe en god by for borgere og erhvervsliv.

Af Peter Fjerring

Cēsis er med sine 18.000 indbyggere ingen storby – der er en verden til forskel fra den lettiske hovedstad og millionby Rīga.

Ved ankomsten til byens banegård ånder alt også fred og idyl. Ganske få biler er på gaden en tirsdag i april sammen

med nogle enkelte mennesker, der denne formiddag har fundet tid til at foretage lidt indkøb. Og man tænker ved første øjekast, om man er kommet til et sted i stil med Korsbæk – en tilbagestående by, som udviklingen er løbet fra. Men Cēsis overrasker positivt. Byen har meget at byde på – mange spændende projekter, som også andre kan lade sig inspirere af.

En by i god form

Som så mange andre byer i Letland drejer byudviklingen i Cēsis sig i høj grad om at få renoveret bygninger, gader og fortove. Ligesom den største kirke, Saint John's Church, og slottet i Cēsis er under istandsættelse. Byen er ved at komme i god form, selvom ting tager tid, og renoveringen også er et spørgsmål om økonomi, hvor kommunen må tage arbejdet lidt hen ad vejen.

Men byudviklingen slutter ikke med at få byen i god fysisk stand. For eksempel er der planer om at etablere gratis trådløst internet i byens centrum.

Derudover er kommunen i dialog med de statslige myndigheder om at forbedre den offentlige transport mellem Cēsis og Riga. De 80 kilometer mellem byerne tager i dag halvdelen af en time med tog. Ønsket er, at en hurtigere transport vil gøre det attraktivt at bo i Cēsis, arbejde i Riga og pendle frem og tilbage.

Stærk erhvervsudvikling

Et andet område, hvor Cēsis har meget at tilbyde, er det lokale erhvervsliv. Nogle af de store brancher er fødevarerproduktion, trævarer og turisme. Og man har haft stor succes med to regionalt baserede virksomhedsklynger for henholdsvis fødevarer og turisme, hvor erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner arbejder sammen om nye produkter og andre aktiviteter, der kan øge virksomhedernes salg og medarbejderstab.

Derudover satser byen på de såkaldte kreative erhverv (design, rådgivning, it med videre), da en række lokale uddannelsesinstitutioner er med til at sikre, at mange borgere har et højt videns- og kompetenceniveau.

En særlig prioritet i kommunens udvikling er at tilskynde lettere bosat i Vesteuropa til at vende hjem til Cēsis. Et stort antal lettere har siden Letlands optagelse i EU i 2004 bosat sig i udlandet, og det er især de unge og veluddannede. Cēsis Kommune har haft succes med et initiativ, hvor man hjælper de hjemvendte med at finde en bolig og starte et erhverv. Og i byens hovedgade er der blandt andet en tøjbutik, åbnet af en lette hjemvendt fra Sverige, og en café med en indehaver, som er tilbage i Cēsis efter nogle år i England.

Kulturen sætter Cēsis på landkortet

Så er Cēsis et eksempel på, hvordan kultur kan bruges til at sætte en by på landkortet. Siden 2007 har Cēsis været hjemsted for den årlige Cēsis Art Festival, som er den største kunsthøjtid i Letland.

Byens nye flagskib er Vidzeme Concert Hall Cēsis, som åbnede dørene i maj 2014. Koncerthallen danner ramme om en lang række arrangementer. Fra teater og koncerter til filmforevisninger og konferencer. Blandt andet har nogle af det lettiske EU-formandskabs arrangementer fundet sted her. Dens store sal kan rumme 800 gæster, og derudover er der to mindre sale, hvoraf den ene også bruges som biograf.

Cēsis var faktisk kandidat til at blive europæisk kulturhovedstad i 2014, men det blev som måske bekendt Rīga, der løb med æren.

Turisme er også en styrkeposition. Cēsis er omkranset af den næsten 1.000 kvadratkilometer store naturpark Gauja National Park, der er en af Letlands mest besøgte attraktioner.

Cēsis har siden 1990'erne været venskabsby med Frederiksberg Kommune. Der er sket meget i Letland siden da, og samarbejdet mellem de to byer har da heller ikke været specielt aktivt de senere år. Men der må være et potentiale fremadrettet – den stærke udvikling i Cēsis taget i betragtning.

Peter Fjerring

Demokratifestival i Cesis

Med inspiration fra Almedalsveckan og Folkemødet på Bornholm vil man i år også i Letland prøve at skabe en sådan folkelig Demokratifestival.

Den skal finde sted 3.-4. Juli i Cesis, der ligger nord for Riga.

Man kan læse mere om planerne, på engelsk, på følgende hjemmesider, hvor det endelige program, der indtil nu kun publiceres på lettisk, også vil kunne findes på engelsk fra ca. 20. Juni.

www.festivalslampa.lv/gb

www.fondsdots.lv/en/news/dots-initiates-the-first-lampa-conversation-festival-

Arrangementet er bl.a. også støttet af Nordisk Informationskontor, Riga, som også vil være til stede på festivalen med en stand.

Kirsten Gjaldbæk

Besøg af elever fra Talsi

på Osted Fri- og Efterskole

I ugen fra den 19. til den 26. april var 24 skoleelever i alderen 15-16 år fra Talsi Statsgymnasium og fra Pastende Skole på besøg på Osted Fri- og Efterskole. Besøget var kommet i stand som følge af en kontakt, jeg fik med en gymnasielærer, Antra Grube, i forbindelse med Lejredagene i Talsi i august. Lejredagene er omtalt i foreningens blad, september 2014. Hensigten med besøget var, at eleverne både skulle følge noget af undervisningen på skolen og også lære om dansk kultur og besøge nogle af vore nationale seværdigheder.

Forstander Kim Albrecht og jeg samt nogle elever, der havde meldt sig til at være kontaktelever, tog imod gæsterne i luft-havnen søndag formiddag. Efter en tur til byen med metro, deponering af bagagen og en sandwich havde skolen arrangeret en guidet rundtur i København. Vejret var med os, og gæsterne fik et godt indtryk af byen, både den mere historiske del og den nyere del. Guiden, der var ”indfødt” københavnere fortalte mange spændende historier om byens liv.

Sidst på dagen med bus til Osted. Alle eleverne og lærerne boede og spiste på skolen. Det var et stort gode, for så var der rig mulighed for at elever og lærere kunne lære hinanden at kende. Søndag aften fortalte Kim Albrecht om skolen, om hele tanken bag oprettelsen af de frie skoler i Danmark og om reglerne og den daglige rytme på efterskolen. Vi sluttede med en rundvisning på skolen. Alle eleverne forstod og talte udmærket engelsk, så alt blev forstået.

Mandag morgen begyndte, som man gør på skolen, med fælles morgensang og fadervor. Denne dag var der almindelig undervisning med forskellige fag. De øvrige dage var der temaundervisning, hvilket indebærer, at der hele dagen blev undervist i et bestemt fag. Det var jo på den tid, hvor ele-

verne skulle forberedes til de afsluttende prøver. De lettiske elever blev opdelt i tre grupper, der fulgte hver deres klasse. Den dag var der bl.a. matematik, fysik/kemi og biologi på skemaet.

Mandag aften viste de lettiske elever en PowerPoint serie om Talsi og fortalte om byen.

Tirsdag var der temadag i matematik. Her deltog letterne i undervisningen om formiddagen. Der var naturligvis nogle udfordringer i at inddrage de lettiske elever i undervisningen, der af hensyn til de danske elever hovedsageligt foregik på dansk. I matematik blev det f.eks. løst ved, at lettiske og danske elever sad to og sammen. Så oversatte de danske elever teksterne i problemregning (det er et lille hæfte, hvor der er formuleret nogle opgaver af praktisk art) for letterne, og i et andet tilfælde gjorde jeg det for en gruppe. De lettiske elever var dygtige til matematik og var hurtige til at løse opgaverne.

Tirsdag eftermiddag havde jeg fået lov at arrangere en bus-tur rundt i Lejre. Jeg havde allieret mig med et par medlemmer af de historiske foreninger i Lejre. Vi så jættestuen i Øm, som de var inde i, og fra Ravnshøj så vi ned over skibssætningen og Gl. Lejre, hvor man har fundet stolpehuller efter kongsgårdene. Her fik vi fortalt nogle af sagnene. Så kørte vi til Company Vestergaard, der er en verdensomspændende virksomhed, der fremstiller maskiner til afisning af fly. Eleverne fik et kig ind i maskineriet på de store køretøjer, og de fik tilbudt en tur i kabinen op i 9 meters højde. Det var der nu ingen, der rigtig havde mod på, så den tur måtte jeg tage. Det var en oplevelse.

Herfra kørte vi op i Gl. Bramsnæs Kommune og nød de smukke landskaber, vi kørte igennem. Efter en tur igennem Lejres "hovedstad", Hvalsø, kom vi forbi en traditionel dansk bondegård, som vi var inde at kigge på og fik fortalt om. Der var ingen kvæg, men geder, der kunne klappes.

Om aftenen arrangerede de lettiske elever en fin opvisning i folkedans i den store sal. Det gav stort bifald, og

senere kom mange af de danske elever ud på gulvet. Så det endte med, at vi alle dannede to kredse, hvor vi dansede en lille pardans med skiftende partnere.

Onsdag var der temadag i dansk, så den dag var for letternes vedkommende afsat til en heldagstur til Roskilde. Vi fik en guidet rundvisning på vikingskibsmuseet og i domkirken. Vi sluttede af med et besøg på Roskilde Gymnasium, hvor vi fik en fin rundvisning og fik fortalt om skolen. Vi fik også en af eleverne til at fortælle om, hvordan det er at gå på skolen – meget positivt. Vejret var med os, og vi var bl.a. omkring Sct. Jørgensbjerg Kirke, hvorfra vi kunne nyde udsigten ned over havnen og ud over fjorden. Der skulle også være tid til lidt shopping, så den sidste times tid gik eleverne i små grupper på Algade, oplevede folkelivet og så på butikker.

Torsdag var der temadag i engelsk. Det foregik dels ved, at der blev afspillet et bånd på engelsk, og så skulle eleverne skriftligt besvare relevante spørgsmål, dels blev der vist en film med underliggende tekster på engelsk. Den handlede om starten på FaceBook, og talen foregik i en vældig fart – og teksterne forsvandt igen lige så hurtigt. Men eleverne fik meget ud af det. En skrev i evalueringen: ”Vi så en film, og det var meget interessant”, og en anden: ”Jeg forstod alting,

og vi så en rigtig god film”. Det kneb mere med tysk, det havde mange svært ved at forstå.

Undervisningstimerne var på 90 minutter. Det var noget mere end, de lettiske elever var vant til. I Letland er lektionerne på 45 min., som vi også tidligere har været vant til. Letterne syntes, det var nogle lange timer. Men til gengæld var der lange pauser. Efter middagsmaden midt på dagen begyndte undervisningen således igen først kl. 14.30.

Vi fik også kontakt til den lokale sportsforening. Torsdag aften var vi således med formanden for Osted Idrætsforening nede at se på fodbold, og aftenen før havde vi været nede at se Old Boys fodbold. Det er ikke noget de kender i Letland, så det kunne måske være til inspiration. I Osted har de også nogle meget dygtige billardspillere, og en af de lettiske elever viste et betydeligt talent. Læreren fra Pastende Skole er sportslærer og også træner i idrætsforeningen derovre. Jeg håber, at besøget kan være med til at skabe kontakt på tværs af grænsen – også på dette område.

Nu nærmede vi os afslutningen på besøget. Fredag formiddag var der sportslege for alle elever i Osted Hallen, og der var en af lærerne der tog sig af de lettiske elever og sørgede for, at de blev instrueret på engelsk. Der blev bl.a. spillet høvdingebold. Om eftermiddagen havde vi en rigtig fin tur til København. Her deltog også Kim Albrecht og jeg. Vi kørte med bus og tog til Østerport. Herfra til Den Lille Havfrue, forbi Gefionspringvandet, ad Amaliegade, over Amalienborg Slotsplads og gennem Amaliehaven til Nyhavn og Kgs. Nytorv. Her blev der så aftalt et klokkeslæt, hvor vi mødtes i den anden ende af Strøget ved Rådhuspladsen foran Mac Donalds.

Det var noget, letterne var rigtig glade for. Dels var der rig mulighed for at se på butikker, og dels er de ikke rigtig vant til at gå på Mac Donalds i Talsi. Den nærmeste ligger vist i Ventspils.

Lørdag var der arbejdsdag på skolen for forældre og lærere.

Her deltog letterne også – og de fik sat sig et varigt minde i form af en lille høj opbygget af paller og finerplader. Dagen sluttede med en hyggeaften, hvor vi

fik talt lidt om den forløbne uge og fik diskuteret fremtidige samarbejdsmuligheder.

Alt i alt synes jeg, at besøget var en stor succes – og vi fik nogle værdifulde erfaringer.

Letterne har udtrykt stor taknemmelighed for besøget. Det fremgår bl.a. af hjemmesiden ”Aktuales Izglītība” (aktuel uddannelse) fra den 30. april:

http://www.talsi.lv/izglitiba136/talseniek_u_pieredze_danu_zeme

Den kan oversættes til forståeligt dansk ved hjælp af Google Translate. Her er der også billeder fra besøget.

Jørgen Lauterbach

Rite Nyt

Rite højskole har afholdt 20 års jubilæum. I den anledning var 25 danskere på bustur i Letland og deltog i festlighederne Kr. Himmelfarts dag på højskolen. En af deltagerne, Lis Dillon, har her beskrevet turen.

20-års jubilæumstur til Letland.

Vi ankom til Riga tirsdag den 12. maj og efter en varm modtagelse i lufthavnen af Lis og Niels gik turen til vort hotel Konventa Seta. Hotellet er beliggende i den gamle bydel i Riga. Efter indkvartering på hotellet spiste vi dejlig frokost på restaurant Lido. Efter et kort hvil på hotellet var der arrangeret forskellige ture. Der var byvandring, Jugendhusene og museum, byvandring og koncert. Jeg deltog i koncert sammen med Gunvor Bruus. Vi havde en luksus eftermiddag sammen med Rasmus Nordby, som bor i Riga. Vi var til koncert på Universitetet i Riga, hvor et kor fra Nashville, Tennessee (USA) sang! Koret blev dirigeret af Dr. Jeffery L. Ames, og det var en meget smuk og dejlig oplevelse. Efter koncerten inviterede Rasmus Nordby os på kaffe og kage på en skøn café, som hører til én af hans favoritter, ”da de der laver en god kaffe”! og det var en god oplevelse. Rasmus Nordby viste os flere huse i Jugendstil og den russiske ortodokse kirke. Efter en god gåtur vendte vi tilbage til hotellet. Om aftenen var der middag på hotel Europa Royal. Dejlig middag, god betjening og et spændende hus med historie, som Niels fortalte om.

Onsdag var der tur til det lokale marked, som ligger i og omkring 4 haller, der oprindeligt var bygget til Zeppelin luftskibe. Det er et af Nordeuropas største markeder, og vi kunne købe alt hvad hjertet kunne begære!
Kontrasten i Riga er stor. Den gamle bydel og vestlige moderne stormagasiner. Det er en dejlig by, og det kan anbefales.

Mor, søn og svigerdatter spiller til jubilæet.

fales at vende tilbage, for der er meget at se i denne storby. Vi sagde farvel til Riga og kørte med bus til Rundale Slot, som er beliggende nær byen Bauska. Vi spiste god frokost på Café "Balta Maja". Herefter var der rundvisning på slottet og i parken. Der var skønne tulipaner i den store park, som man er ved at renovere. Da vi havde forladt Riga, ændrede landskabet sig mere og mere. Vi kom til åbne marker, langt mellem træhusene, og på en mark så vi 26 storke! Efter slotsbesøget gik turen mod Rite Højskole. Vi havde et kort stop i Nereta, som ligger 10 km. fra højskolen. Vi havde mulighed for at se den lokale købmand og foretage lidt indkøb.

Lis og Niels forlod bussen og kørte i forvejen, så de modtog os, da vi ankom til højskolen. Vi indtog vore værelser, og så havde de to damer i køkkenet lavet en skøn middag. Alle brændeovne i højskolen var tændt op, så der var lunt og dejligt, hvorfor det på mange måder var en varm velkomst. Vi fik skøn mad, frikadeller med tilbehør, og Bent Gammelgård havde doneret luksus medister, som var lavet (ved en fejl !!!) af hans skotske højkvæg. Det smagte vidunderligt, og der er en personlig, varm og dejlig atmosfære på højskolen.

Torsdag morgen kørte vi med bussen til Druvas, hvor Kolpak fortalte om livet i Sovjettiden. Kolpak er 80 år gammel, og på grund af regnen, arrangerede han, at vi kunne høre hans fortælling på rådhuset. Spændende beretning om kolhosen og livet på landet dengang og nu. Vi kørte derefter til Ligo Kalns, Sankt Hans Højen, hvor Rudite, som er folkeskolelærer, mødte os. Hun havde forberedt et fint oplæg, som vi hørte i bussen. Desværre drillede vejret os lidt, og på grund af regn, måtte vi opgive et længere ophold på højen. Vi kørte herefter til Bincani, den gård, som Andreas Aabling købte i fællesskab med Lone kommune og satte i stand. Her blev de første højskolekurser afholdt. Vi spiste efterfølgende frokost på cafe Viktor i Lone. Dernæst var vi på besøg på Viesite Museum og den lokale strikkeklub.

Vi kørte derefter til Bent Gammelgård, som bor 3 km fra Viesite. Der var dækket fine kaffeborde med vafler og kager i stuerne, og vi nød en dejlig eftermiddag i de hyggelige omgivelser, og solen brød frem efter en lang regnvejrsdag. Derefter kørte vi til Jekapils, hvor vi spiste aftensmad på restaurant Uguntina på torvet. Herefter besøgte vi Krustpils Borg, en middelalderborg, som ligger tæt på floden Daugava. Efter rundvisning, hvor det viste sig, at der VAR spøgelse på slottet, var vi alle meget trætte efter en lang, indholdsrig dag, og vi kørte tilbage til Rite.

Fredag kørte vi efter morgenmaden til Daugavpils, hvor der var guidet rundvisning i den russiskprægede by. Vi besøgte Mark Rothko galleriet i det gamle militær fort. Vi fik en fin rundvisning i galleriet og hørte om kunstneren og hans liv. Efter dejlig frokost besøgte vi et keramikværksted, hvor der var udøvende kunstnere og mulighed for indkøb af keramik. Vi havde herefter mulighed for at se byen på egen hånd og flere af os drak eftermiddagskaffe med dejlige kager og desserver.

Efter endnu en dag med mange gode oplevelser, spiste vi fælles middag på hotellet i Akniste.

Lørdag var der forberedelse af generalforsamlingen, og formiddagen var til egen disposition. Generalforsamlingen, ledet af Niels, forløb i god ro og orden og alle blev genvalgt. Efter generalforsamlingen kom flere prominente gæster, blandt andet borgmesteren. Der var taler og uddeling af gaver. Mange berørende ord til Lis og Niels, som har gjort et kæmpe arbejde i og omkring højskolen. En 80 årig kvinde fra Litauen og hendes lidt yngre veninde skal fremhæves. De sang tostemigt, stående med hinanden i hånden. Den første sang Mama, var så berørende, at der var tårer i øjnene hos mange af os! Fantastisk og meget berørende. Efter de mange varme taler, var der underholdning af en lokal gruppe bestående af mor og søn og hans kæreste. De spillede dejlig musik, og flere fik danset. Damerne i køkkenet havde haft en ekstra hjælp fra morgenstunden, og det mærkede vi, da vi kunne sætte os til et meget veldækket bord, som havde mange spændende retter, som blev ledsaget af vin og øl og for nogle ROM. En dejlig dag og aften.

Søndag morgen afsked og afgang til Riga Lufthavn. Tak til Lis & Niels for en fantastisk tur. Alt var timet og tilrettelagt, og vi har et dejligt minde fra en skøn uge i Letland.

Lis Dillon.

Billedbog om højskolens 20 år

Højskolen har i forbindelse med jubilæet udgivet en billedbog om højskolens 20 år, som uddeles til alle skolens støttekredsmedlemmer. Bogen kan også købes hos redaktøren for 100 kr. Send en mail til: Lis.Hazel.Nielsen@skolekom.dk eller ring til Niels Bendix 40312345

Besøg fra Nereta

Igennem nu 23 år har de seks sogne i Valby været vennskabsmenighed med den Evangelisk-Lutherske Kirke i byen Nereta, som ligger ca. 130 km. syd-øst for Riga.

Hvert år er det lykkedes at besøge hinanden enten her eller dér mindst en gang om året. Fra torsdag den 20. til onsdag den 26. august kommer ca. 15 medlemmer af menigheden i Nereta på besøg i Valby.

Højdepunktet under alle besøgene har været en fællesgudstjeneste, hvor både danske præster og sognepræsten i Nereta, Aldis Pavlovičs, har deltaget. Søndag den 23. august kl. 10.30 finder en sådan fælles gudstjeneste sted i Timotheuskirken, Chr. Bergs Alle 5, 2500 Valby, hvor alle er

velkomne - også til spisningen bagefter.

Under opholdet skal vore lettiske venner også besøge de øvrige kirker i Valby og høre om, hvilke glæder og udfordringer man har. Desuden er der ved at blive arrangeret udflugter til historiske steder og besøg på institutioner, bl.a. et lokalt plejehjem, så menighedsmedlemmerne fra Nereta kan få et indtryk af både Danmarks fortid og nutid.

Ønskes yderligere oplysning kan man kontakte formand for Valbysogdenes Letlandssamvirke Bodil Bennetzen - tlf.: 2553 3281 - eller sognepræst Ole Petersen - tlf.: 3630 2185; mail: olpe@km.dk.

Ole Petersen

Ole Petersen har valgt to billeder fra tidligere besøg på Vestre Kirkegård, hvor de besøgte mindesmærket for de letter, der er døde i Danmark. Man havde fra Nereta medbragt en lille buket blomster, som sognepræst Aldis Pavlovics lagde ved mindesmærket, medens han sagde et par mindeord, og vi holdt et øjeblik stilhed. Også under dette års besøg er der planlagt et besøg ved det smukke mindesmærke.

Jugendstilarkitektur i Riga

Letlands ambassadør Kaspars Ozolins inviterer til en rundvisning i udstillingen ”Jugendstilarkitektur i Riga” og giver desuden en kort opsummering af resultaterne af Letlands EU-formandskab.

Sted: Europa-Huset, Gothersgade 115, København

Tid: Fredag den 26. Juni fra kl. 15.00 til kl 16.00

Tilmelding er **absolut nødvendig** p.g.a. Europa-Husets sikkerhedsprocedurer. Af samme grund bedes man komme i god tid.

Tilmelding: senest 22. Juni til kirsten.gjaldbaek@gmail.com

Sommerfest på Stadebjerggård hos Andreas Aabling Petersen i Bredebro i Sønderjylland den 1. august.

Traditionen tro afholdes der stor fest på Stadebjerggård den 1. august. 14 dage før festen afholdes, er der træskulptur-symposium, hvor unge kunstnere kommer og er sammen i 14 dage og maler eller skærer i træ. Hvis man skulle have lyst til at deltage enten i kurset eller til festen med lettisk dans eller musik og sang er man meget velkommen. Ring til Andreas, 74743117 eller mail: aablingpetersen@gmail.com.

KUKS INTERNATIONAL GALA FESTIVAL OF NATIONAL FARE

Foreningens medlemmer inviteres hermed til at deltage i dette års K.U.K.S. International Gala Festival of National Fare på Københavns Rådhus, fredag den 23. Oktober 2015 kl. 18.30.

Traditionen tro vil aftenen byde på en righoldig variation af mad og drikke fra alle dele af verden, underholdning i topklasse, lotteri og muligheden for at møde alverdens mennesker.

Københavns Rådhus stiller endnu engang deres prægtige Rådhusal til K.U.K.S. disposition, og de forventer at kunne fylde salen med masser af glade og fornøjelige mennesker. Foreningens medlemmer er naturligvis selvskrevne til at deltage i denne store galla fest og de er velkomne til at invitere gæster med.

Komiteen for K.U.K.S. har igen i år besluttet at give et såkaldt "Early-Bird" tilbud til foreningernes medlemmer, hvilket betyder, at bestillinger på adgangskort, indsendt inden 8. Juli kun koster 100.kr pr stk. Efter 9.juli koster de 125 kr pr stk.

Bestillinger på adgangskort sendes til Kirsten.gjaldbæk@gmail.com og samtidig indbetales beløbet for bestillingen på foreningens konto

Danske Bank reg 1551, konto 000 0773 654

Venlig hilsen Kirsten Gjaldbæk, Foreningen Danmark-Letland

Nyt fra Latvian Institute

2 millioner turister besøgte Riga i 2014

Det samlede antal turister, der besøgte byen nåede 2 millioner sidste år, hvilket er 15,6 procent stigning sammenlignet med 2013. I alt boede 1.122.926 gæster

på hoteller og andre overnatningssteder i Riga i løbet af året som europæisk kultur hovedstad. Det udgjorde i 1.953.199 overnatninger, hvilket er en 10 procent stigning.

(*Det er altså knap 2 overnatninger pr. person)

Letland har EUs næsthøjeste andel af vedvarende energi

Letlands andel af vedvarende energi i forhold til det totale energiforbrug udgjorde 37,1 procent i 2013, den næsthøjeste i EU. De højeste andele af vedvarende energi i 2013 blev registreret i Sverige - 52,1 procent, Letland, samt Finland - 36,8 procent, og Østrig - 32,6 procent.

(*Danmark ligger som nr 6 med 27,2 procent)

Letland ligger på en 7. plads i et index over internetsikkerhed

"Global Cyber Security Index", viser Letland på syvendepladsen blandt de lande, der var vurderet. Mens Estland ligger på femtepladsen og Litauen på 14. pladsen, ligger USA i toppen af listen, efterfulgt af Canada og Australien, Malaysia og Oman - på tredjepladsen.

(*Det skal bemærkes at da flere lande deles om samme plads, er der 19 lande med bedre internetsikkerhed end Letland på en "7. plads") og 27 lande er bedre end Danmark på en 9. plads)

Husdyrproduktionen voksede i 2014

Sammenlignet med 2013 steg husdyrproduktionen i alle de vigtigste sektorer, især i produktionen af okse- og fjer-

krækød, samt i mælkeproduktionen. Ved udgangen af 2014 avlede landbruget 422.000 kreaturer.

Letland har EU's største andel af kvinder i toppositioner

Andelen af kvinder i top stillinger i Letland er 44 procent, hvilket er det højeste antal i EU, i henhold til "Eurostat". Ungarn er på andenpladsen, med en andel på 41 procent, efterfulgt af Litauen - 40 procent. Den laveste andel af kvinder i top stillinger er i Luxembourg - 16 procent, Cypern - 19 procent, samt Holland og Kroatien - 25 procent.

Dukuri brødrene triumferer i Skeleton VM

Dukuri brødrene har haft endnu en vellykket løbssæson, Martins Dukurs sejrede i dette års Skeleton VM, mens hans bror Tomass Dukurs sluttede på en tredjeplads.

(*citater fra Wikipedia:

Skeleton er en vintersport, hvor deltagerne kører en en-personers slæde ned over en isbane. Skeleton-kørere kører på maven og med hovedet forrest. Tophastigheden er ca. 130 km/t.

Sporten stammer oprindeligt fra St. Moritz, Schweiz, hvor den første bane blev bygget i 1884. To gange – i 1928 og 1948 – har sporten været på det olympiske program. Dengang dog kun for herrer. Fra 2002 kom sportsgrenen tilbage på det olympiske program – både for mænd og kvinder. Skeleton foregår normalt på samme bane som bob-slæde og kælke-konkurrencerne.)

Videokampagne med historier om Letland fortsætter

Når vi møder venner og bekendte uden for Letland, ønsker vi at fortælle vores historie. Latvian Institute fortsætter en video kampagne med helt nye videoer til at vise unikke historier om Letland. I samarbejde med sekretariatet for det lettiske formandskab for Rådet for EU, har LI skabt mange produkter til at fremme en positiv opfattelse af Letland i udlandet - brochurer, faktablade, interaktive online apps, videoer, virtuelle ture, præsentationer og en funktionelt forbedret webportal.

Se videoerne:

<https://www.youtube.com/user/LatvianInstitute/>

Bērziņš er parat til at møde alle statsledere fra det østlige partnerskab

Den afgående lettiske præsident Andris Bērziņš var klar til at møde alle statsledere, der havde indvilliget i at deltage i det østlige partnerskabstopmøde i maj, herunder den belarussiske præsident Alexander Lukasjenko. Samarbejde med østlige partnerskabslande - Armenien, Aserbajdsjan, Belarus, Georgien, Moldova og Ukraine - har en høj prioritet i Letlands udenrigspolitik.

Den økonomiske vækst i Baltikum fortsætter

Den økonomiske vækst i Baltikum fortsætter på trods af de nuværende geopolitiske problemer. Forskellige modstridende faktorer påvirker global vækst i øjeblikket. Den lave pris på olie og de rekordlave renter er en positiv stimulans for Baltikum og mange andre lande. På den anden side er Ruslands recession og en kompliceret økonomisk situation, i nogle lande i euroområdet en kilde til bekymring for andre. Alligevel vil den økonomiske vækst i Baltikum fortsætte og vil forblive blandt de hurtigst voksende i EU.

National Library Letlands bedste offentlige anlæg 2014

Den nye lettiske "National Library" bygning er blevet kåret som det bedste offentligt anlæg i Letland i 2014 af den lettiske byggeorganisation. Biblioteket er ikke kun en vigtig

støtte til den lettiske nationale kultur, men også et symbol på viden. Biblioteket åbnede i 2014, ligger på bredden af floden Daugava overfor den gamle bydel og er hjemsted for begivenhederne i forbindelse med Letlands formandskab for EU.

"Monopoly" som brætspil

Riga er den tredje dyreste ejendom på den nyeste version af Monopoly spillepladen. I alt blev 4 millioner stemmer indsendt fra

182 lande for at finde de dyreste byer. De dyreste byer i den næste version af "Matador" er Lima og Hong Kong, efterfulgt af Riga, Lissabon og Istanbul.

General Sekretæren i Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation roser Letland

Premierminister Laimdota Straujuma drøftede på et møde med generalsekretæren for Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation Bernadette Segol kvaliteten af dialogen mellem EU-regeringerne og arbejdsmarkedets parter.

Straujuma informerede Segol om samarbejdet mellem den lettiske regering og fagforeningerne.

Begge sider understregede vigtigheden af det sociale treparts topmøde, som for nylig fandt sted i Bruxelles, hvor der blev udvekslet synspunkter mellem formanden for Det Europæiske Råd, næstformand for Europa-Kommissionen Valdis Dombrovskis, regerings-

repræsentanter fra EU-lande, herunder premierminister Straujuma, samt europæiske fagforeningsfolk .

En kopi af ”Terra Mariana. 1186-1888” blev givet til Library of U.S. Congres

Kulturminister Dace Melbārde og den lettiske ambassadør i USA Andris Razāns har foræret en kopi af ”Terra Mariana. 1186-1888” til den amerikanske Kongres

(*Bogen ”Terra Mariana. 1186-1888” fortæller om udbredelsen af kristendommen i Letland, tidligere en del af Livonia. Terra Mariana eller ”Delstaten Maria”, var det officielle navn for middelalderens Livonia. Bogen indeholder billeder og tekst om liviske slotte, borgruiner, kirker, våbenskjolde af medlemmer af adelen, historiske personligheder, og billeder af gamle sølv og guld mønter.)

Letland er nr 33 i verden m.h.t. sociale fremskridt

Det seneste ”Social Progress Index” som måler forskellige dimensioner af social udvikling, placerer Letland som nr 33. Rangordningen af 133 lande er baseret på over 50 kriterier, herunder adgang til sundhedspleje, vandforsyning, beboelse, personlig sikkerhed, adgang til information, bæredygtighed, tolerance, og adgang til uddannelse.

Se <http://www.socialprogressimperative.org/data/spi>

Letland har som 4 andre lande økonomisk fordel af EU

Letland har sammen med fire andre (EU) lande haft stor gavn af EU-budgettet. EU kommissær Georgieva erklærede: ”Letland får mere end det betaler. Dette er en meget vigtig økonomisk kilde på et tidspunkt, hvor investeringen er begyndt at stagnere.”

Hermanis og Baryshnikov arbejder på et nyt skuespil

Alvis Hermanis forbereder i samarbejde med skuespilleren Mikhail Baryshnikov en helt ny produktion "Brotsky / Baryshnikov", som vil få premiere på New Riga Theater til oktober. Baryshnikov var en nær ven af nobelpristageren Joseph Brodsky, han kendte Brodsky i 22 år indtil digterens død i 1996. I Hermanis nye forestilling, mødes de to personligheder igen på scenen.

Regeringen har afsat midler til forbedring af motorveje

Regeringen besluttede at 218 mio EUR fra EU's Cohesion fond vil blive afsat med henblik på at forbedre kvaliteten af Letlands vigtigste statslige motorveje. Den samlede finansiering ved renoveringen er ca. 257 mio EUR. 218,45 kommer fra Cohesionfonden og 38.55 millioner fra det nationale budget.

Ādaži militære område nomineret til "Natura 2000"

"Ādaži" er et beskyttet landskab, hvoraf størstedelen er Ādaži militære øvelsesområde, det er blevet nomineret til den afsluttende runde af den europæiske naturbeskyttelseskonkurrence "Natura 2000". De nationale væbnede styrker har restaureret og administreret 1.030 hektar hede.

Riga er vært i 2017 ved europæiske kor konkurrence

Riga skal være vært for 2017 Europæiske kor konkurrence. Rigas viceborgmester Andris Ameriks understregede, at

det er en stor ære og et stort ansvar for Riga at være vært. ” Vi er klar til at være vært for den europæiske kor konkurrence”. Den lettiske hovedstad har fået megen ros

efter at have organiseret en vellykket verdens kor konkurrence sidste år. Denne erfaring vil blive brugt til at organisere de europæiske kor konkurrencer i 2017.

I år afholdes Letlands ungdoms sang og dansefestival

Den XI Skole Ungdoms sang og danse Festival finder sted i Riga fra den 6. juli til 12. juli. Det er en af de største festivaler i Letland, og afholdes en gang hvert femte år. I år forventes det, at mere end 37.000 deltagere vil deltage fra hele landet. Billetter til festivalen vil kunne købes nu.

” Brainstorm ” udgiver dets seneste Studio Album

Det velkendte lettiske pop-rock band ” Prata Vetra ” (” Brainstorm ”) har udgivet sit seneste studiealbum. Albummet hedder ” 7 soli svaigā gaisa ” (Syv

trin i frisk luft). Det indeholder syv nye sange fra det lettiske band. To af albummets sange er allerede blevet frigivet til hørespil og er på toppen af lettiske pop top ti - ” Ziemu apēst ” og ” Ēdenes dārzs ”.

Samtlige overskrifter i dette nyhedsafsnit er links. Det har man selvfølgelig ikke gavn af i papirudgaven af bladet. Men prøv dem af i den elektroniske udgave på danmark-letland.dk. (se koden på side 46.)

Rusland straffer Lettisk politiker

Medlem af Europaparlamentet og tidligere EU-kommissær Sandra Kalniete blev i marts 2015 forhindret af de russiske myndigheder i at deltage i Boris Nemtsovs begravelse. Hun er sammen med 4 andre lettiske parlamentarikere på en liste over blacklistede personer.

2. maj 2004 skrev Politikens Thomas Lauritzen en artikel om Kalnietes dramatiske liv og historie.

Læs den evt. på nettet:

[<http://politiken.dk/magasinet/klassikere/ECE2572023/slavebarn-til-tops-i-unionen/>] <http://politiken.dk/magasinet/klassikere/ECE2572023/slavebarn-til-tops-i-unionen/>

Præsidentvalg i Letland

Den 3. juni afholdtes der valg i Saeima til Letlands præsident for de kommende 4 år. Parlamentsmedlemmerne vælger præsidenten ved at stemme i en række omgange, hvor den kandidat, der får færrest stemmer, udgår, osv. Og til sidst stemmer man så, om man vil godkende den tiloversblevne kandidat. Præsidenten er primært et formelt statsoverhoved (med samme beføjelser som vores dronning), dog har den lettiske præsident også hele militæret som sit beslutningsområde.

Den nuværende præsident Andris Bessins havde ikke ønsket at fortsætte. Den 8. Juli 2015 tages den nye præsident i ed

og begynder dermed sin arbejdsperiode.

Valgt blev Raimonds Vejonis, fra det sammensluttede Bonde Parti og Grønne Parti.

Letlands Grønne Parti blev stiftet i 1990 og ligger i det politiske spektrum som midter-højre parti.

Vejonis er født i 1966, i Pleskava regionen, i Rusland. Hans far er lettisk og var i den røde hær, hans mor er russisk. Efter faderens militærtjeneste flyttede familien til Madona i Letland, hvor Raimonds Vejonis fik studentereksamen, og efter biologistudier

i Riga og miljøingeniørstudier i Estland og Finland, vendte han tilbage til Madona som lærer og gik aktivt ind i forskellige miljøorganisationer og i Det Grønne Parti.

Fra 2002 til 2011 var Vejonis Letlands miljøminister

Fra 2011 til 2014 medlem af Saeima

Fra januar 2014 til nu forsvarsminister, og har i den funktion udtalt åben kritik af de russiske aktiviteter i Ukraine og er fortaler for NATOs tilstedeværelse i Baltikum.

KG

Letter gæster atter Them

I følge en artikel i Midtjyllands Avis genoptager Them sogn sin venskabsforbindelse med venskabsbyen Gulbene i Letland. Det skete med besøg af 13 medlemmer af den lettiske menighed og præsten Ilgvar Matiss.

Gæsterne besøgte Brande Kirke og Vrads Kirke, Kirkens Korshærs genbrugsbutik i Them og Kirkens Korshær i Silke-

borg hvor de hørte om kirkens sociale arbejde.
Ved et offentlig møde var det muligt at høre om kirkeforholdene i Letland.

Gæsterne deltog også i Internationale Kirkedage i Århus samt i en søndagsgudstjeneste i Them Kirke.

De 13 gæster var privat indkvarteret hos medlemmer af menighedsrådet.

Nyt fra Københavns Lettiske Kor (se forsiden)

Lørdag den 30. juni gav vi en lille koncert for Foreningen Norden. Foreningen afholdt årsmøde på Christiansborg og bad os om at komme med lidt underholdning. Denne lille optræden var også vores generalprøve før vi tager til ”VIII Nordic-Baltic Choral Festival 2015”, som vil blive afholdt d. 25.-28. juni i Riga.

Nordic-Baltic Choral Festival blev skabt i 1995 med det formål at samle amatørkor fra de nordiske og baltiske lande, og for at igangsætte en tradition med at synge sammen, som det kendes ved letternes Sang og Danse Festivaler. Ideens ophavsmand er den anerkendte lettiske dirigent Imants Kokars.

Festivalen har i år 20 års jubilæum, derfor vil korfestivalens finalekoncert d. 28. juni også fungere som det sidste arrangement i forbindelse med Letlands offentlige diplomati- og kulturprogram, der er en del af formandskabet i Letland.

Vi skal synge sammen med kor fra Litauen, Letland, Estland, Finland, Sverige, Norge, Island og Færøerne, samt i år kommer der nogle kor fra Italien og Luxembourg pga. deres hhv. tidligere og kommende EU-formandsskabsposter. Mere information på <http://www.nordicbalticchoir.lv/en/>

Anda Dyrlund - Parbst

Hjemmesiden er pt. defekt

Vi beklager at vores hjemmeside i øjeblikket er defekt, men hvis man leder lidt på forsiden, kan man finde et sted hvor der står medlemsblad og så vil I kunne læse ældre numre og forhåbentlig snart dette nummer også.

Prisliste med forslag til priser for guide i Riga.

Vi har fået tilsendt denne liste fra vort medlem Inuta.
Den kan måske bruges som en guideline ved ture til Riga.

Guiding prices 2015
For tourism agencies
Inuta Freimane
inuta.freimane@gmail.com | +371 29 40 01 25

Services	hours	walking / by bus	DAN EUR	SWE EUR	ENG EUR
Guiding per hour	1	w/b	35	30	25
Transfer airport/port-hotel v.v. in Riga		b	50	45	40
Riga Old Town * **	2	w	70	60	50
Art Nouveau in Riga *					
Riga Old Town and Art Nouveau quarter *	3	w	85	75	65
Riga Central Market's food story	1	w	35	30	25
Wooden architecture in Riga *	2	w	70	60	50
Swedish imprint in Riga *	2	w	70	60	50
Riga. From Hanseatic to capital city *	3	w/b	85	75	65
Riga – city of contrasts *	2	b	70	60	50
Boulevard Semi circle *	1	b	35	30	25
Baltic Riviera – Jūrmala * **	2	b/w	70	60	50
Pick-up at the hotel in Riga – Jūrmala – transfer to the hotel	~ 1,5	b	45	40	30
Excursion at Sigulda and Turaida Museum Reserve	3	w/b	85	75	65
Pick-up at the hotel in Riga – Sigulda – transfer to the hotel	~ 2,5	b	65	55	45
Līgatne Paper Mill village and secret Soviet bunker	2	b/w	70	60	50
Pick-up at the hotel in Riga – Līgatne – transfer to the hotel	~3	b	80	70	55
Cēsis Old Town * **	1,5	w	50	45	37
Cēsis in evening lights **	1,5	w	50	45	37
Cēsis New Castle/museum	1	w	35	30	25
Old/Medieval castle	1	w	35	30	25
Medieval castle and museum	1,5	w	50	45	37
Old Town and museum	2,5	w	80	70	60
Old Town and medieval castle	2,5	w	80	70	60
Old Town, medieval castle and museum	3	w	85	75	65
Cēsis by bus	1	b	35	30	25
Nature Trail. Gauja Valley – from the Ice Age up to the present day *	3	b/w	85	75	65
Pick-up at the hotel in Riga – Cēsis – transfer to the hotel	~ 3,5	b	85	75	65
Full day	8	w/b	220	190	160
Several days, per day (Estonia, Latvia, Lithuania, Scandinavia)	8 x days	w/b	170	150	120
Every next hour if 8 hrs+		w/b	30	25	20
Every next hour if 8 hrs+ when taking several days		w/b	25	20	15

- * Early morning CSS available
- **Late evening CSS available
- Pricing is for guide services only and does not include admissions, transportation, or other services
- Pricing is per group
- Prices includes all necessary taxes according regulations of Latvia
- It is possible to combine and/or change every excursion up to your needs and special interests
- Other services with tour leader/guide/translation/transfer assistance available

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf. 3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.com
	Jytte Nørgaard Helio Helleruplund Allé 4 2900 Hellerup Næstformand	tlf. 3962 2922 jytte@helio.dk
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Kasserer	mobil 2532 0470 aaselundbye@gmail.com
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	mobil 23444179 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	dk. tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@webspeed.dk lettisk tlf. 371 29326966 anitaviz@inbox.lv
	Anda Dyrhund-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.zarane@gmail.com
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Bestyrelsesmedlem	mobil 40312345 nbendix@mail.dk
	Peter Fjerring Søndre Allé 6 1.th 2900 2500 Valby Suppleant	mobil 2025 1783 peterfjerring@hotmail.com

Anita Vogelius, anitensis@hotmail.com (nyvalgt suppleant)

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte. Vi ser gerne at artikler på engelsk eller lettisk er oversat når vi modtager dem.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Aase Lundbye.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø
Tlf. 3927 6000, Fax. 3927 6173,
embassy.denmark@mfa.gov.lv
Ambassadør: Kaspars Ozoliņš
Tredje Sekretær: Katrīne Ozoliņa
Ambassadør's Sekretær/ Konsulær assistent
Sandra Jurika
House Manager: Kaspars Judzis
Udenrigsministeriets hjemmeside:
www.mfa.gov.lv/dk/copenhagen

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia
Tlf. +371 6722 6210, Fax +371 6782 0234,
rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da
Ambassadør: Per Carlsen
Konsul/Attaché:
+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Marijas iela 13, K.3, LV-1050 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 289 994,
dki@dki.lv, www.dki.lv
Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk
Webmaster: Anda Dyrland-Parbst
Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

KALENDER

14. juni kl. 12.00 Mindedag for ofrene for de kommunistiske masseudryddelser. Mødested ved det Lettiske Monument på Vestre Kirkegård. Vestre Kirkegård Allé 15 2450 Kbh. SV
26. juni kl. 15-16 Den lettiske Ambassadør vil fortælle om Rigas Jugendstil arkitektur og fortælle om resultaterne af det lettiske EU formandskab. Sted: Europa-Huset, Gothersgade 115, København. Tilmelding **strengt nødvendigt**, se side 31.
1. august Sommerfest hos Andreas Aabling Petersen på Stadebjerggård i Bredebro. De sidste 2 uger af juli er der træskulptursymposium, hvor lettiske bildende kunstnere kan deltage. Tlf. 74743117
6. august kl. 9.00 Rite Højskole afholder en uges malekursus for interesserede danskere og letter. Nærmere oplysning hos lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
23. august kl. 10.30 Fælles gudstjeneste i Timotheuskirken, Chr. Bergs Alle 5, 2500 Valby, hvor alle er velkomne, også til spisning bagefter.
23. okt kl. 18.30 KUKS fest på Københavns Rådhus om-tale i bladet side 32.

Der sælges pinsetiljer i Daugaupils. Foto Lis Dillon.